

Boekbesprekingen

Frank Berendse, 2011. Natuur in Nederland. KNNV-uitgeverij Zeist 272 pp.

Frank Berendse heeft een prachtig boek geschreven over de Nederlandse natuur. Niet alleen vanwege de interessante tekst, maar ook door de veelheid aan mooie foto's, toelichtende figuren, aquarellen en andere afbeeldingen. Naast een boek om je in te verdiepen is het ook een bladerboek geworden. Het initiatief om dit boek te maken kwam voort uit het idee om de kennis in zijn college landschapsecologie te bewerken voor een breder publiek. De intentie was echter dat het boek niet alleen over kennis zou gaan, maar ook over het beleven van natuur en landschap in termen van zien, voelen, horen en ruiken.

Het boek telt tien hoofdstukken die samen de Nederlandse landschappen behandelen. De opbouw van deze hoofdstukken is vergelijkbaar; alleen het laatste deel over het stedelijk gebied wijkt enigszins af. Ieder hoofdstuk begint met een sfeervolle introductie met de vermelding van de meest kenmerkende planten en dieren, vergezeld van een grote, karakteristieke foto. De meeste van deze foto's zijn gemaakt door Ruben Smit; dat geldt ook voor veel van de andere fraaie foto's in het boek.

In ieder hoofdstuk begint Berendse, na de inleiding, met de behandeling van de geologie en de historische rol van het landgebruik. De geologie/fysische geografie wordt op een begrijpelijke manier neergezet, vergezeld van eenvoudige maar duidelijke figuren. Het zal voor velen die deze kennis ooit in hun opleiding hebben gedoseerd gekregen een welkome opfrissing en aanvulling van hun geheugen zijn. De auteur is daarbij niet over één nacht ijs gegaan. Diverse gerenommeerde experts op het gebied van geologie en cultuurhistorie hebben hun kritische bijdrage geleverd. Vervolgens wordt de huidige stand van zaken wat betreft de nog resterende natuur en het beheer daarvan behandeld. Dat laatste doet de auteur door de lezer mee te nemen op zijn wandelingen door representatieve natuurgebieden in het desbetreffende landschapstype en de beleving daarvan te delen; per landschap gaat het daarbij om één tot zes wandelingen. De wandelingen zijn te down-loaden op www.natuurinnederland.nl; daar wordt ook verwezen naar de wetenschappelijke literatuur. In het boek is dit omwille van de leesbaarheid achterwege gelaten; een verstandige keuze. In de beschrijving van de wandelingen wordt verder ingezoomd op de levende natuur, gekoppeld aan algemene en specifieke ecologische en historische kennis. Berendse biedt echter niet alleen kennis, maar stelt zich ook kritische vragen. Als het bijvoorbeeld gaat over het Zinkvioltje dat in Zuid Limburg op vervuilde grond voorkomt en nu weer achteruitgaat door milieusanering: "Moeten we blij zijn om het einde van deze ernstige

